

CIRCULAIR ONDERNEMEN: GEWOON DOEN!

Van willen naar kunnen... het hoofdthema van het NSWE 2018 is misschien wel het meest van toepassing op de circulaire economie. We willen wel, maar weten misschien niet altijd waar te beginnen. In een vraaggesprek met Rik van de Westelaken legt Frans Beckers van FBBasic nog eens uit wat circulariteit is, waarom circulair ondernemen belangrijk is en hoe we kunnen beginnen.

Wat is een circulaire economie?

"Circulair produceren betekent dat je producten zo ontwerpt dat je ze na de gebruiksfase eenvoudig uit elkaar kan halen en de grondstoffen opnieuw in kunt zetten. Een hardnekkig misverstand is dat je ze weer voor hetzelfde product in moet zetten. Dat hoeft niet. Het moet vooral rendabel zijn. We zien producten dan ook vooral als een verzameling grondstoffen die voor een bepaalde tijd bij elkaar zijn gebracht. Alles is te hergebruiken. Stoffen worden vezels voor schoenen, tapijten of iets anders."

We zijn hier natuurlijk te gast bij Intersafe.

Wat is de link met veiligheid?

"Circulariteit en veiligheid hebben te maken met menselijk gedrag. Hoe krijg je mensen in beweging? Instrumenten om tot veilig gedrag te komen

zijn er legio, maar hoe zet je mensen aan om ze te gebruiken? Dat geldt ook voor circulariteit. Technisch gezien hebben we alle middelen om grondstoffen terug te winnen uit producten, maar hoe zorgen we ervoor dat mensen beseffen dat een product na gebruik niet waardeloos is? Van dozen schuiven moeten we meer en meer naar grondstoffen in omloop brengen en houden. Producten krijgen een materiaalpaspoort zodat je ziet uit welke stoffen ze zijn opgebouwd en hoe we die kunnen hergebruiken."

Waarom is circulariteit van belang?

"Het is niet alleen van belang, het is pure noodzaak. Als we productie in Europa willen behouden of terug willen halen, dan hebben we geen andere keus. Europa is het enige continent dat over een

jaar of dertig geen fossiele brandstoffen meer heeft. Het gaat dus niet alleen over het milieu, maar ook over onze concurrentiepositie. We moeten denken aan onze toekomst. En daar zit meteen de uitdaging. Het is altijd lastig om over de lange termijn na te denken en ernaar te handelen. Het is daarom aan ons om kortetermijnsuccessen te zoeken zodat mensen enthousiast worden. Niet alleen de economische noodzaak benadrukken maar ook de kansen benoemen. We hoeven niet in één jaar te veranderen wat in 150 jaar is ontstaan, als we maar stapje voor stapje beginnen!"

Toch zijn veel mensen nog sceptisch tegenover circulaire producten.

Is dat terecht?

"Dat heeft vooral te maken met de perceptie dat circulaire producten duurder zijn. Dat is onterecht. We doen geen concessies in veiligheid, kwaliteit en prijs. We willen namelijk dat circulaire producten mainstream worden. Onbekend maakt onbemind dus je hebt gewoon te maken met deze vooroordelen. We moeten daarom laten zien wat de voordelen zijn zodat mensen sneller meegaan."

Wat zou een reden zijn om als bedrijf in te stappen?

"Dat kan zijn vanuit ethische overwegingen. Mensen die een leefbare wereld voor hun kinderen of kleinkinderen achter willen laten. Maar ook vanuit economische overwegingen. Nu beginnen met circulair ondernemen betekent straks een betere concurrentiepositie. En er is ook geen reden om het niet te doen. Begin met kleine stapjes. Dan boek je snel resultaat en begint het vliegwiel te werken."

Maar producten terughalen kost toch geld?

"Afvval verwerken kost ook geld. En misschien nog wel meer. Wij hebben een retourlogistiekstelsel opgezet om te laten zien dat het werkt. Bedrijven zijn enthousiast en stappen in. Neem Schijvens, HAVEP, Tricorp en EMMA. Die laatste heeft de eerste 100% circulaire veiligheidsschoen gelanceerd. Een schoolvoorbeeld van waar 'gewoon starten' toe kan leiden. Durf te beginnen. Probeer

het desnoods eerst voor een proefgroep. Test het eens en wees niet bang om samen te werken met ketenpartners of collega's."

Speelt de overheid hierin geen rol?

"Voor de politiek in Nederland heeft het helaas nog geen prioriteit. In Duitsland is de overheid al veel verder. Het grondstoffenvraagstuk is veel ingewikkelder en groter dan het energievraagstuk. Onze grondstofvoorziening loopt gevaar, dus het bedrijfsleven moet zelf het voortouw nemen. En daar kan Intersafe een grote rol in spelen. Een platform creëren om bedrijven bij elkaar te brengen en volume te creëren. Van distributeur verandert de rol van Intersafe daarom naar die van systemintegrator. Of naar 'reisleader' op weg naar circulariteit!"

>>

Frans Beckers

Frans is een expert op het gebied van closed loop business modellen en de circulaire economie. Hij verdiende zijn sporen bij afvalbedrijf, grondstoffen- en energieleverancier Van Ganswinkel en richtte in 2012 FBBasic op. Met zijn *Urban Mining Company* maakt hij zich sterk voor het behoud van productie en werkgelegenheid in Europa door in te zetten op circulaire productie en het hergebruik van grondstoffen.

Het interview met Frans Beckers terugkijken?

<https://youtu.be/hLvn7IKUqoY>

CROSS THE LINE BETWEEN BUSINESS AND SAFETY

Hoe zwaar de omstandigheden ook zijn, **EMMA** heeft altijd een comfortabele veiligheidsschoen die de uitdaging aan kan. Bijvoorbeeld een nette zakelijke herenschoen, een elegante damesschoen voor de logistieke sector of een robuuste schoen voor de metaalindustrie.

MARTINO

- DE ZAKELIJKE VEILIGHEIDSSCHOEN
- STALEN NEUS EN BESCHERMENDE TUSSENZOOL
- HOOGWAARDIG EN SOEPEL BRAZILIAANS VOLNERF LEER
- ANTISLIPZOOL

ANOUK

- EEN LICHTE DAMESSCHOEN
- ANTISLIP EN OPTIMAAL WENDBAAR GRIPFORCE® EASY TWIST
- STALEN NEUS BESCHERMING
- VUILAFSTOTEND DOOR MICROFIBER BOVENWERK

VULCANUS

- GESLOTEN VOORKANT VOOR MAXIMALE BESCHERMING, IDEEAAL VOOR LASWERK
- VLAMVERTRAGEND LEREN BOVENKANT
- ANTISLIP GRIPFORCE® DUO LOOPZOOL

EMMA EXTREMELY SAFE.

KIJK OP >> [EMMASAFETYFOOTWEAR.COM](https://www.emmasafetyfootwear.com)

License to Operate

>>

Iris van Wanrooij

Een schoolvoorbeeld van hoe kennis via samenwerking en durf leiden tot nieuwe concepten en ontwikkelingen: de circulaire producten van EMMA en HAVEP. Programmamanager Duurzaamheid bij EMMA Safety Footwear Iris van Wanrooij en Commercieel Manager bij HAVEP Karel Luttkholt leggen in de Innovatie-iglo op het NSWE uit welke stappen zij hebben gezet en voor welke uitdagingen ze stonden.

Karel Luttkholt

Metalen, textiel en plastic terugwinnen en op een zo hoog mogelijk niveau hergebruiken. Daarop richten HAVEP en EMMA zich. “De textielindustrie is namelijk één van de meest vervuilende industrieën”, bekennt Karel. “85% van de producten belandt op een afvalberg. Dat moet veranderen, vinden wij.” Zijn collega van EMMA onderschrijft dit: “In de schoenenindustrie is het niet anders. Er is een tekort aan grondstoffen, de productie is heel vervuilend door het hoge gebruik van water, het gebruik van chemicaliën als chroom tijdens het looiproces van het leer, en vaak zijn de omstandigheden voor mensen in de productieketen niet goed.” Iris stelt: “We willen weer regie krijgen op de keten en daarom gaan we circulair!”

Ambitie

Beide bedrijven hebben de ambitie om in Nederland, Europa en de hele wereld het verschil te maken. HAVEP presenteert bijvoorbeeld jeans van gerecycled denim, een werkbrok uit 70% Tencel (vezel van eucalyptushout) en streeft ernaar om in 2025 90% van hun totale collectie circulair te produceren. EMMA presenteert op het NSWE al zes nieuwe 100% circulaire veiligheidsschoenen en belooft dat in 2019 de volledige collectie circulair wordt geproduceerd. “We hebben het ontwerp van onze schoenen eens goed onder de loep genomen” schetst Iris. “We gebruiken nu bijvoorbeeld oil nubuck dat geen top laag nodig heeft en daardoor makkelijker te recycleren is. Daarnaast gebruiken we aan de achterkant van de schoen in plaats van leer een thermoplast dat zorgt voor een langere levensduur. Ook gebruiken we veters van petflessen en veterogen in plaats van haken zodat je de schoen minder snel kapot trekt.”

Make the change...

Een samenwerking tussen beide bedrijven lag voor de hand. Vooral op het gebied van de retourlogistiek. “Jaren geleden deden wij al eens een poging om *cradle to cradle* te werken, maar dat is helaas geen succes gebleken”, vertelt Karel. “Nu door in de keten samen te werken, komen we er wel. We dagen onze leveranciers bijvoorbeeld uit om met textielsoorten te komen die qua waterverbruik en CO₂-uitstoot minder belastend zijn.” Daarnaast biedt HAVEP een reparatieservice zodat kleding langer meegaat. Verder investeren beide bedrijven in betere en transparantere arbeidsomstandigheden, duurzamere productiefaciliteiten met bijvoorbeeld zonnepanelen en in een goede retourlogistiek met ontmanteling door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hoe ze zo ver zijn gekomen? “Door gewoon te beginnen!”, antwoordt Karel. “We kunnen zo niet langer doorgaan. Dus begin klein, maar begin wel!” Iris vult aan: “En doe geen concessies aan design, draagcomfort, veiligheid en kwaliteit. Anders schiet het zijn doel voorbij.”

De lancering van de circulaire EMMA veiligheidsschoenen terugkijken? <https://youtu.be/z0ulfrLEqw>

De workshop van Iris van Wanrooij & Karel Luttkholt terugkijken? https://youtu.be/eBf0rFrw_eE

